

Klerikalci pomogli bivšim monarhom Nemčije do odpravnine za premoženja

Ranil si nos in umrl.
Chicago. — 55 letni delav-
Hugh Dorrien si je nedavno
koliko ranil nos. V nedeljo je
mrl v neki bolnici radi zast-
ljenja krvi.

Kavarna v Suratu

Lev Tolstoj.

(KONEC.)

Tako govoril laški misijonar. Toda protestantovski pastor, ki je bil tudi slučajno navzoč, je prebledel od jeze, se obrnil h katoliškemu misijonarju in pjasnil:

"Kako morete trditi, da odrešitev spada samo vaši veri? Samo tisti bodo odrešeni, kateri služijo gospodu bogu po postavi, kot so zapisane v evangeliju, v duhu in resnici, kakor je zapovedal Jezus Kristus."

Oglasil se je tudi Turek, uradnik carinarne v Suratu, ki je sedel v kavarni in pušil iz pipe. Govoril je oblastno in višje kot oba kristjana:

"Vaša vera in vaša rimska vera sta obe ničevi," je dejal. "Zavržena je bila pred dvanajst sto leti s pravo vero — vero našega dobrega Mohameda. Le čudite se vsi, kako se mohamedanska vera še danes hrepotno širi na vzhodu in zahodu in celo v prosvetljeni deželi Kitajski. Sama pravita, da je bog zavrgel žide in v dokaz podaja dejstvo, da so židje razpršeni in se njih vera ne širi več. Priznajta torej resnico mohamedanstva, ki se zmagovalno širi na vse strani. Nihče drugi ne bo odrešen kakor služabniki Mohameda, zadnjega preroka našega boga. In od teh bodo tudi odrešeni samo pristavi Omarja, ne pa Alija, kajti slednji so y krivi veri."

Na to je pa mislil odgovoriti perzijski teolog, ki je pripadal k sekli Alija. Toda v tem tre-

nutku je nastalo veliko kreganje med tujci in pripadniki različnih ver. Bili so abehanski kristjani in lamaščani iz Tibeta, ismailjanci in častilci ognja. Vsi so se pripravili o tem, kakšen je bog in kako mu je treba izkazovati čast. Vsa izmed njih je prisegal, da samo v njegovi domovini prav častijo pravega boga.

Prišli so že vpti, samo Kitajec, pristav Kitajec, ki je tiho sedel v kotu kavarne, ni rekel nič. Pil je svoj čaj in poslušal, kaj so drugi rekli, sam pa ni hotel govoriti.

Turek je opazil, da Kitajec ni ničesar povedal, zato ga je poklical in dejal: "Ti lahko rečeš, da je res tako, kakor jaz pravim, dobri Kitajec. Mirno sedi, ampak vem, če se bo oglasil, boš potrdil moje mnenje. Trgovci iz tvoje domovine, ki pridejo k meni po pomoč, vsi pravijo, da smatrate Kitajci mohamedanstvo za najboljšo vero, pa čeprav je bilo pri vas vpeljanih naštetih drugih ver. Pravijo, da tudi radevolje sprejemate našo vero. Potrdi torej moje besede in povej, kaj misliš o pravem bogu in njegovem preroku!"

"Da, da!" so pristavili ostali in se vsi obrnili do Kitajca. "Povej, kaj misliš?"

Kitajec, pristav Konfucija, je zapri oči in za trenutek pomislil. Potem pa je zopet odprl oči in iztegnil roke iz širokih rokavov. Položil je roki na prsa in v tihim in mirnim glasom govoril:

"Gospodje, zdi se mi, da je ponos glavno, kar vam brani,

da se ne sporazumete med seboj glede vere. Če bi radi poslušali, pa vam bom povedal povest, s katero vam bo vse pojasnjeno."

Nadaljeval je: "Prišel sem s Kitajskega na angleškem parniku, ki je plul okoli sveta. Postal am, da dobimo sveže vode in se vdalrli vzhodno na obrežju otoka Sumatra. Bilo je ravno opoldan in nekateri smo takoj po vkrcanju stopili na obrežje ter se vsedli v senco kokosovih palm, ne daleč proč od vasi domačinov. Bili smo sami moški in raznih narodnosti."

Ko smo sedeli, se nam je približal slepec. Pozneje smo izvedeli, da je rezeč oslepel, ker je predeljal in prevztrajno zri na sonce. Ker je predeljal gledal v svetlo, je oslepel. Pa si je rekel sam sebi:

"Luč sonca ni tekočina, ker če bi bila tekočina, bi jo bilo mogoče preliti iz skleda v skledo in bi se prelivala kakor voda, kakor valovi v vetru. Tudi ogenj ni, kajti če bi bila ogenj, bi voda pogasila splošno svetlobo. Sončna svetloba ni duh, ker jo vidi oko, pa tudi snov ni, ker je ne moremo premakniti. Torej, ker sončna svetloba ni tekočina in ogenj, ne duh in anov, je — nič!"

Tako je argumentiral in vedno gledal na sonce ter mislil nanj. Zato pa je izgubil svoj vid in razum. In ko je bil popolnoma slep, je bil popolnoma prepričan, da sonca ni.

S tem slepim možem je prišel suženj, ki je potem, ko je spremljal svojega gospodarja v senco kokosovega drevesa, pobral kokosov oreh s tal in prišel z njim

svetiti v temo. Stisnil je steno iz kokosovega vlakna, iztisnil olje iz oreha v lupino in namočil steno.

Ko je suženj sedel ob strani in to delal, je slepi človek vzdihnil:

"Dobro, suženj, ali nisem imel prav, ko sem rekel, da ni sonca?" Ali ne vidiš, kako je temno. Vendar pravijo ljudje, da je sonce. Pa če je sonce, kaj je to?"

"Jaz ne vem, kaj je sonce," je rekel suženj. "Te mene nič ne briga. Vem pa, kaj je luč. Tu sem si napravil leščerbo, s pomočjo katere ti bom pomagal in našel vas, kar hočem."

Suženj je pobral kokosovo lupino z oljem in stenjem in rekel: "To je moje sonce."

Krulič človek z bergijami je sedel zraven in silal te besede, pa se je smejal:

"Ti si bil gotovo vse svoje življenje slep," je rekel slepecu, "da ne veš, kaj je sonce. Ti bom jaz povedal, kaj je sonce. Sonce je ognjena kroglica, ki vsakega dne vzhaja iz morja, plove preko neba in zaide za visokimi gorami našega otoka vsaki večer. Vsi smo to videli in če bi tudi ti imel vid, bi tudi ti videl."

Ribič, ki je poslušal razgovor, je dejal:

"Jasno je, da ti nisi bil še nikoli za svojim otokom. Če bi ti ne bil kruljav in če bi ti bil še tako daleč kakor sem bil jaz s ribičkim čolnom, pa bi vedel, da sonce ne zaide za gorami našega otoka, temveč da vzhaja daleč tam na oceanu vsako jutro in zopet vsako jutro zaide daleč za morjem. Kar ti pravim, je resnica, ker vidim vsaki dan na svoji oči."

Indijec, ki je bil tudi v naši skupini, je pretrgal razgovor in rekel: "Presenečen sem, ko ališim razodnega človeka govoriti tako bedastočo. Kako more ognjena krogla zaiti v morje, ne da bi ugasnila? Sonce sploh ni ognjena krogla, temveč je božanstvo, ki se imenuje Deva in ki neprestano potuje okoli zlate gore Meru. Včasih jo hudoobni kači Ragu in Ketu naspadata in jo pokreta in na zemlji je tema. Toda naši duhovniki molijo, da je božanstvo oproščeno in pristo. Samo taki nevedneži kot si ti, ki niso bili nikoli daleč proč od otoka, si lahko mislijo, da sonce sije samo na njih otok."

Prišel je na vrsto lastnik egipčanske ladje in je govoril:

"Ne," je rekel. "Vsi ste v zmotah. Sonce ni božanstvo in se ne giblje samo okoli Indije in zlate gore. Veliko sem že jadriral po Črnem morju in obredgovih Arabiji, bil sem že na Madagaskarju in na Filipinih. Sonce obseva celo zemljo in ne kroji okoli ene gore, pač pa vstane daleč na vzhodu za japonskimi otoki in zaide daleč na zapadu za angleškimi otoki. Zato pa pravijo Japonci svoji domovini "Nippon", kar pomeni rojstvo sonca. To dobro vem, ker sam sem že veliko videl in silal se od svojega deda, ki je jadrnal na konec morja."

Nadaljeval bi bil, toda angleški mornar se je oglasil z ladje in povedal:

"Ni je dežele," je razlagal, "kjer bi ljudje toliko vedeli o solnčnem gibanju, kakor vedo na Angleškem. Vsa Angleška ve, da sonce nikjer ne izide, temveč se vedno vrti okoli zemlje. O tem smo lahko prepričani, ker smo ravno pluli oči in okoli sveta in nismo nikjer trčili v sonce. Kamorkoli gremo, se sonce samo pokaže zjutraj in se akrije s večer, kakor se to vrta tu."

Anglež je vzel v roke palico in zarislal krog v pesek, s čemur je akual pojasnil, kako se giblje sonce na nebu in gre okoli sveta. Toda pojasniti ni mogel, zato je pokazal krmarja na ladji in rekel:

"Tisti mož je veliko več kot jaz. On vam lahko pravilno pojasni."

Krmar je bil razumen človek in je tiho sledil govorci, dokler ga niso vpražali, da govori. Zdal se je vsak obrnil k njemu, a on je rekel:

"Vi val zavajate drug drugega in vsi ste zapeljani. Sonce ne potuje okoli zemlje, temveč zemlja potuje okoli sonca in se medtem obrača na svoji osi. V

NAŠ ZASTOPNIK

Thom Celf, član dr. št. 21 S. N. P. J. iz Fushla, Colo., potuje sedaj v državi Colorado. Upravičeno ga toplo priporoča rojakom in še posebno naročnikom, da mu gredo v roke in pomagajo pri agitaciji za list Prosveta in pri prodaji knjig Književne matice S. N. P. J.

Philip Godina, uprav.

Zdravnik z dolgoletno skušnjo pravi

Po dolgi bolezni flu, gripa, pljučnice ali drugih obolenjih boleznih ne bomo zdravilo ne povrne tako hitro zdravja in moči kot Nuga-Tone.

Po taki oslabilosti boleznih poskusite Nuga-Tone. Čudili se boste kako hitro se vam bo povrnilo zdravje in moč. Čitatelji tega lista bodo sprevideli, da je Nuga-Tone čudovito zdravilo v takih slučajih. Je priprosto, prijetno zdravilo, ki poveča moč in elan in hitro ojači kri in telo. Nuga-Tone daje življenjsko spanec, dober tek, stimulira oblati in jetra in na prijeten način regulira želodca in čreva. Poskusite ga in počutili se boste boljše v par dneh. Izdelovatelj Nuga-Tone vedno tako dobro kaj je leta vstanu storiti za vas v starih slučajih, da priložijo vse lekarnarje, da za sjo jamčijo in vam povrnilo denar, če niste zadovoljni. Ogledajte si jamstvo na vsakem paketu. Priporočila, jamstva in prodaja v vseh lekarnah. — (Adv.)

RADOST ŽIVLJENJA.

Pot, ki vodi k zdravju, je tu pot k napredku. Nikdar ne z nemanjajte vašega zdravja. V liko boleznih prihaja od želode in kadar se počutite utrujeni imate alabo prebavo, je lah vzrok to, da vaš želodec ne deluje normalno. Ako živite S verovo Esorko, želodčno in o vajalno toniko, boste kmalu čutili, kako se vam povrača mo To zdravilo vam odpravi manj bolezni, povzroči alast do jed uredi prebavo in sploh povra radost življenja. Kupite še d nes v lekarni eno steklenico S verovo Esorko. Cena \$1.50 75c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — (Adv.)

DA SKUHAS DOBRO PIVO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Iskane v zalogi slad, kmalj, slad in vse druge potrebšline. Poskus in se prepričajte, da je doma pri kuhinjski vedno to zadovoljiti in nakupiti.

Grassettiam, eladilatorje in v dajalen hladilnicah doma primerna pri nakupu naravnih. Pišite informacijah na:

FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland.

KNJIŽEVNA MATICA S. N. P. J.

ima v zalogi sledenke knjige:

AMERIŠKI SLOVENC — izvrstna krasna knjiga, obsegu 632 strani, trdo vezana, vrhuna svoje cene, stane...\$5.00
Slovenko-Angliška Slovnica — zelo poučna in lahko razumljiva knjiga za učenje angleščine, s dodatkom raznih koristnih informacij, stane samo...\$2.00
Zakon Biogenizije — tolmači naravne zakone in splošni razvoj, knjiga iz katere zamorete črpati mnogo naukov za telesno in duševno dobro...\$1.50
Pater Malaventura — V Kabareto — zanimiva povest iz življenja ameriških frančiškanov, in doživljaj rojaka, izvrstno spopolnjena s slikami...\$1.50
Zajedalec — resnična povest in prava ilustracija doleži skritega dela življenja slovenskih delavcev v Ameriki...\$1.75
Jlmanie Higgins — krasna povest, ki jo je spisal sloviti ameriški pisatelj Upton Sinclair, poslovenil pa Ivan Molek...\$1.00
Zapisnik 8. redne konvencije S. N. P. J., 252 strani mehko vezana, stane samo...50c

KNJIGE KNJIŽEVNE MATICE SE DOBE

pri naših društvenih tajnikih in drugih zastopnikih, namreč dosedaj jih imajo v prodaji poleg društvenih tajnikov tudi:

William Siler, 6404 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Anton Jankovich, 1171 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Anton Bokli, 727 E. 157th Street, Cleveland, Ohio.
John Krizmančič, 13111 Benington Ave., West Park, Ohio.
Andrew Vidrih, E. F. D. 7, Box 103, Johnstown, Pa.
John Rimac, 5555 Russell St., Detroit, Mich.
Frank Stular, 13705 St. Aubin, Detroit, Mich.
John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.
Proletarec, 3639 W. 26th Street, Chicago, Ill.

Ali pa pišite ponje na:

KNJIŽEVNA MATICA S. N. P. J.
2687 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SVETNIK

Spisal Anton Pogumare.
Prevel Pavločina.

(Dajša.)

Noemi je tako odločno odvrnila: "Ali bo mir!" da je Jeanne odnehal.

Za malo časa. Glas bolelega dekletca, ki ga je Noemi dobro poznala, je začel znova:

"Ali se nisi dovolj naspala? Zdal bi se te lahko spet pogovarjali! Tri ure že spi!" Noemi je prigrabla šepetko in pogledala na uro, ki jo je držala v roki še prej, ko je s htevala mir.

"Dvaindvajset minut!" je rekla. "Dovolj!" Jeanne je za trenutek molčala, nato pa so ji začeli uhajati oni drobni: "Hm! — hm! — hm!" ki so predigra jok razvajenega otroka. In sledil je prijeten glas:

"Nič me nimaš vada! — Hm! hm! — Bodi usmiljena, meniva se nekoliko! — Hm! Hm!"

Noemi je vzdihnila v svojem materinem jeziku:

"Oh, mon Dieu!"

In vdala se je z drugim vzdihom:

"Pa dajva! Kaj mi lahko še poveš, česar mi v teh štirih urah nisi bila povedala?"

Zarjul je grom, a Jeanne se zdaj še ni več zmenila zanj.

"Jutri obiščeva samostan," je rekla.

"Seveda; dobro!"

"Ali pojdeva sami?"

"Seveda; je že domenjeno!"

Jokavi glas je za trenutek pomolčal ter povzel znova:

"A nisi še obljubila, da tu domačim ne poveš ničesar."

"Desetkrat sem ti že obljubila!"

"In to, kajne, veš, kaj moraš reči radi snočnega onesvečenja, če te vprašajo?"

"Vem!"

"Reči moraš, da oni pater ni on, da me je nekaj razočaral in zato mi je bilo slabo."

"Ali moj Bog, Jeanne, dvajsetič mi že to ponavljaš."

"Kako si hudobna, Noemi! Kako me nimaš prav nič rada!"

Molk.

Jeannein glas povzame:

"Povej mi, kaj misliš? Ali res veruješ, da me je pozabil?"

"Ne odgovarjam več."

"Odgovori, da! Eno samo besedo! Potem ti dam mir."

Noemi pomislila nekoliko, nato odvrne suho, da bi napravila konec:

"Da, mislim, da te je pozabil. Mislim, da te nikoli ljubil ni."

"To praviš, ker sem ti jaz tako rekla," odvrne Jeanne ostro, brez joka v glasu. "Ti ne moreš vedeti!"

"Bon ca!" je zamrmrala Noemi. "C'est elle qui me l'a dit et je ne dois pas le savoir!" ("Ta je pa dobra! Sama mi je povedala in zdaj ne smem vedeti!")

Molk.

Jokavi glas:

"Noemi."

Nič odgovora.

"Noemi, čuj!"

Nič. Jeanne začne jokati in Noemi odneha.

ha.

"Ali, sveta nebesa, kaj hočeš?"

(Dajše prihodnjia.)